

บุพปัจจัยของการบริหารที่ดีที่ก่อให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนเอกชนคาทอลิก

Antecedent of Good School Administration Affecting Desirable Characteristics of Students in Catholic Private Schools

นที อีรานูวรรตน์¹

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา อิทธิพลของพฤติกรรมการสอนของครู บรรยากาศของโรงเรียน และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่ก่อให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยการเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนเอกชนคาทอลิก เขตมิสซังสุราษฎร์ธานี ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดทางภูมิศาสตร์ภาคใต้ จำนวน 8 โรงเรียน นักเรียน 500 คน โดยใช้เทคนิควิเคราะห์ถดถอยพหุเชิงซ้อน และการวิเคราะห์เส้นทาง (ความสัมพันธ์)

ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการสอนของครู การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และบรรยากาศของโรงเรียนตามลำดับ จากข้อค้นพบดังกล่าว หากสถานศึกษามุ่งเน้นพัฒนาพฤติกรรมการสอนของครู ให้ครูเอาใจใส่การจัดการเรียนรู้ แสดงออกหรือชมเชยนักเรียนด้วยคำพูดหรือการแสดงออก ตลอดจนการให้ข้อมูลป้อนกลับกับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนมีความปลอดภัย ปราศจากการทะเลาะวิวาท และการข่มขู่รังแกของนักเรียนด้วยตนเอง นอกจากนี้ โรงเรียนมีการสื่อสารกับผู้ปกครองให้ใช้เวลาในการเอาใจใส่เลี้ยงดูลูกอย่างใกล้ชิด คอยติดตามและส่งเสริมการเรียนรู้ของลูกที่บ้านให้สอดคล้องกับทางโรงเรียน ย่อมส่งผลต่อการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : บุพปัจจัย การบริหารที่ดี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน บรรยากาศของโรงเรียน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

¹ ประธานกรรมการ มูลนิธิคาทอลิกสุราษฎร์ธานี

² อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์,

ประธานที่ปรึกษาโครงการปรัชญาคุณวุฒิบัณฑิตการพัฒนาการบริหาร มหาวิทยาลัยปทุมธานี

Abstract

The objectives of this research are to study (1) teaching behaviors of teachers, school climate, parent involvement and desirable characteristics of students (2) the influence of teaching behaviors of teachers, school climate and parent involvement on desirable characteristics of students. Questionnaires were used to collect data from the students from the 3rd year high school level studying at the catholic schools in the diocese of Suratthani from Prachuabkirikhan province until the south of Thailand. The data were analyzed, using hierarchical regression analysis and path analysis including in-depth interview of some parent of students and school administrators.

It was found out that desirable characteristics of students depend on teaching behavior of the teachers, parent involvement and school climate. Therefore according to this research it is found out that if the school would like to emphasize the teaching behavior of the teachers, teachers should plan their teaching with more diligent, give more support, give more opportunity for the students to express themselves and encourage them by words or actions until they receive all the data thoroughly. The school should be safe, no quarrels or threatening among the students. There should be an environment of peace, cleanliness and order. A room equipped with teaching materials should be provided. More than these the school should have a good relationship with the parents so that they have time to follow up closely their children until a good result in the management of the school to develop a desirable characteristics of students is attained.

Keyword: antecedent, good Administration, Desirable Characteristics, school climate, parent involvement

ความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพมีความสามารถเต็มศักยภาพ มีการพัฒนาที่สมดุลทั้งสติปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549) การศึกษาเป็นกระบวนการถ่ายทอดและเรียนรู้ในการที่จะสร้างสรรค์ และพัฒนาคนทั้งในแง่ความรู้ ความคิด ตลอดจนคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550) สามารถสนองตอบทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติ ซึ่งประเทศที่ต้องการความก้าวหน้าต่างให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน โดยอาศัยการศึกษาเป็นเครื่องมือ

สำหรับประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาและมีปัญหาเกี่ยวกับกำลังคนที่จะตอบสนองนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างมาก อันสืบเนื่องมาจากระบบและวิธีการจัดการศึกษาที่ไม่สามารถสร้างและกระจายโอกาส รวมทั้งคุณภาพการศึกษาได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทิศทางการเปลี่ยนแปลงไปสู่ยุคอุตสาหกรรมที่ผ่านมาและการก้าวสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ในทศวรรษที่ 21 ดังนั้นระบบการศึกษาของประเทศไทยจึงถูกท้าทายจากแรงผลักดันการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมาก

อนึ่งจากการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (Program for International Student Assessment, PISA) ซึ่งเป็นการประเมินศักยภาพในการใช้ความรู้ของนักเรียนวัยจบการศึกษาภาคบังคับ และทักษะที่ได้เรียนไปใช้ในชีวิตจริงได้ดีเพียงใดในอนาคต การประเมินผล PISA ทำการวัดในสามด้านคือ การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ จากการรายงานผลการประเมิน PISA 2009 พบว่านักเรียนไทยมีผลการประเมินต่ำกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติทุกวิชา และมีแนวโน้มผลการประเมินลดต่ำลงทุกวิชา (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2553) การที่ประเทศไทยมีผลคะแนน PISA ต่ำนั้น มีผลกระทบต่อการศึกษาคุณภาพ และการลงทุนทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก เพราะคะแนนจะถูกเผยแพร่ไปทั่วโลกที่มีการนำผล PISA ไปใช้ในการจัดลำดับการแข่งขันของประเทศ และใช้เป็นเกณฑ์หนึ่งในการพิจารณาความน่าลงทุนด้วย และผลการประเมิน PISA ที่ผ่านมา สะท้อนว่าคุณภาพหรือศักยภาพของคนไทยยังต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับนานาชาติ

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษานูปัจจัยของการบริหารที่ดีที่ก่อให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนเอกชนคาทอลิก

เพื่อเป็นแนวทางให้โรงเรียนเอกชนนำไปวางแผนการพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อม มีศักยภาพเพียงพอสำหรับโลกอนาคต และพัฒนาองค์กรให้มีความพร้อมที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพื่อความอยู่รอด มีความมั่นคง และเป็นทางเลือกที่ดีของผู้รับบริการต่อไป

วัตถุประสงค์และขอบเขตการศึกษาวิจัย

เพื่อศึกษาอิทธิพลของพฤติกรรมการสอนของครู บรรยากาศของโรงเรียน และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารที่ก่อให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนเอกชนคาทอลิก

ขอบเขตการศึกษาวิจัยเจาะจงเฉพาะ โรงเรียนเอกชนคาทอลิกที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาในเขตมิสซังสุราษฎร์ธานี ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดทางภูมิศาสตร์ภาคใต้ รวมทั้งสิ้นจำนวน 15 จังหวัด โดยทำการสุ่มตัวอย่างในการจัดเก็บจำนวน 8 โรงเรียน นักเรียน 500 คน

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ทบทวนวรรณกรรมในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

พฤติกรรมการสอนของครู (teaching behaviors of teachers, TEACHBE): ครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ งานวิจัยในต่างประเทศ (Darling-Hammond, 2000; Miller, 2003; Rivkin, Hanushek, & Kain, 2005; Rockoff, 2004; Martins & Walker, 2006) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการจัดกิจกรรมการสอนในห้องเรียน ครูเป็นผู้นำและเป็นผู้มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความสามารถด้านวิชาการ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

พฤติกรรมการสอนและการเอาใจใส่ของครูผู้สอนมีส่วนส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพของผู้เรียน (Harris & Rutledge, 2007) จากผลการศึกษาของลอง และอิโนยูอิ (Long & Inoue, 2007) ได้เสนอว่า ครูต้องใส่ใจกับนักเรียนที่เรียนรู้ได้ช้ากว่าคนอื่น เนื่องจากนักเรียนเหล่านี้ต้องการการชี้แนะอย่างสม่ำเสมอ และการแสดงตัวอย่างที่เห็นจริง พร้อมทั้งคำชมเชย ดังนั้นพฤติกรรมการสอนของครูจึงมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณลักษณะด้านการเรียนรู้ของนักเรียน

ทุกวันนี้การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นการเรียนการสอนที่ทำให้ความสำคัญกับผู้เรียนมากขึ้น สนับสนุนให้ผู้เรียนทุกคนได้พัฒนาตามศักยภาพและความสนใจของตนเอง โดยคำนึงถึงพื้นฐานความแตกต่างของผู้เรียน ผู้เรียนจะได้ค้นพบและแก้ปัญหาด้วยตนเอง มีอิสระในการเรียนมากขึ้น ได้เรียนรู้จากหลาย ๆ สถานการณ์ ทั้งในและนอกห้องเรียน เมื่อเป็นเช่นนี้ ครูก็ย่อมต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนตน จากผู้สอนมาเป็นผู้จัดการการเรียนรู้ (Vaughan, 2008) โดยการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียนรู้ เป็นผู้ชี้แนะแหล่งข้อมูล ติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ทราบผลการเรียนรู้ตนเองอย่างต่อเนื่อง (Kunter, Baumert, & Koller, 2007; Long & Inoue, 2007) และเป็นผู้คอยให้คำปรึกษาเมื่อผู้เรียนพบกับปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขเองได้ในเวลาและโอกาสที่เหมาะสม

บรรยากาศของโรงเรียน (school climate, CLIMATE) เป็นสภาวะอันเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่ส่งผลให้นักเรียนเกิดความรู้สึกและรับรู้จากการปฏิบัติได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม (Brown, Anfara, & Roney, 2004) ซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม ความพึงพอใจ และความรู้สึกนึกคิดของนักเรียน บรรยากาศที่ดีของโรงเรียนมีส่วนในการเสริมสร้างความคิด จิตใจ และคุณธรรมต่าง ๆ อันพึงประสงค์ของนักเรียน

บรรยากาศของโรงเรียนมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการเรียนรู้อันดีของนักเรียน ผลการศึกษาหลายชิ้น (Kuperminc, Leadbeater, & Blatt, 2001; Shindler, Jones, Williams, Taylor, & Cadenas, 2009; Lehr, 2004) ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของบรรยากาศของโรงเรียนและการพัฒนานักเรียนให้บรรลุเป้าหมาย อาทิเช่น ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ดีขึ้น มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน มีพฤติกรรมที่ดีขึ้น และมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ นั่นคือ นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติในเชิงบวกต่อโรงเรียนและวิชาที่เรียน (Stewart, 2008) และนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของตน

ถึงแม้ว่าจะยังไม่มีบทสรุปเกี่ยวกับองค์ประกอบของบรรยากาศของโรงเรียน แต่ทว่านักวิจัยส่วนใหญ่เน้นว่าองค์ประกอบที่สำคัญของบรรยากาศของโรงเรียน คือ สภาพแวดล้อมทางสังคมของโรงเรียน (Marshall, 2004; Zullig, Koopman, Patton, & Ubbes, 2010) และสภาพแวดล้อมทางกายภาพของโรงเรียน (DiStefano, Monrad, May, McGuinness, & Dickenson, 2007; Lehr, 2004) อย่างไรก็ตาม บางคนให้ความสำคัญกับเรื่องความปลอดภัย

(Cohen, McCabe, Michelli, & Pickeral, 2006; Schwartz, Gorman, Nakamoto, & McKay, 2006) เพราะบ่งบอกถึงสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นเสมือนครอบครัวที่อยู่ร่วมกัน ทำกิจกรรมร่วมกันอย่างมีความสุข และปลอดภัย ปราศจากความกังวลต่อการรบกวนใด ๆ ทำให้ทั้งครูและนักเรียนอยากจะมีชีวิตร่วมกันในโรงเรียน

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (parent involvement, PARENINV): การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาถือว่าเป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษาที่หลายประเทศให้ความสำคัญได้อย่างจริงจัง (Gordon, 2010) เช่นเดียวกับการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย ตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้ทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพ่อแม่ผู้ปกครองซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด เนื่องจากความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง และ โรงเรียน นอกจากจะทำให้เด็กประสบความสำเร็จในด้านวิชาการแล้วยังมีส่วนช่วยให้เด็กมีพัฒนาการที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2549)

ความร่วมมือของพ่อแม่ ผู้ปกครองในการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนสามารถดำเนินการได้ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน (Ford & Amaral, 2006) สิ่งที่ทำได้ง่ายที่สุดและปฏิบัติกันอยู่แล้ว คือ การมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างและพัฒนาการเรียนรู้ให้แก่เด็กที่บ้าน โดยทำหน้าที่ตอบคำถาม ชี้แนะ หรือช่วยเหลือให้ทำการบ้านตามที่ทางโรงเรียนได้มอบหมาย ขณะเดียวกันยังเป็นผู้ผลักดันให้เรียนรู้และเคารพในระเบียบวินัยของโรงเรียน (Hill & Tyson, 2009) โดยโรงเรียนจะต้องกระตุ้นให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าใจถึงความสำคัญในการเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนานักเรียน ด้วยการให้คำแนะนำข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่บ้าน อันจะนำไปสู่การส่งเสริมการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ที่บ้าน การสร้างระบบติดต่อประสานงานระหว่างพ่อแม่ และครูเพื่อการส่งข่าวสารที่ทันการณ์

อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้เรียกร้องให้พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องขยายบทบาทเข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนและครูมากขึ้น (Agronick, Clark, O'Donnell, & Steuve, 2009) อาทิเช่น การเข้าไปเยี่ยมชมศูนย์การเรียนรู้ ห้องเรียน เข้าร่วมประชุมผู้ปกครอง เข้าไปเป็นสมาชิกในองค์กรของโรงเรียน เข้าร่วมสัมมนาทางวิชาการ การพูดคุยเกี่ยวกับการเรียน

ของลูกกับครู ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความตระหนักของโรงเรียนที่จะเห็นคุณค่าของครอบครัว พร้อมกับเปิดโอกาสให้ครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ขณะเดียวกันทางโรงเรียนอาจเป็นที่เล็งในระยะต้น ในการกระตุ้นและส่งเสริมให้เกิดบทบาทในด้านต่างๆ ทั้งในด้านการเรียนรู้ของนักเรียน และการตัดสินใจในการบริหาร หรือแม้แต่การประเมินผลการทำงาน of โรงเรียน (Asmus, 2005) ขณะเดียวกันต้องผลักดันให้ครอบครัวเปลี่ยนความคิดที่จะมอบบทบาทการพัฒนาให้นักเรียนให้แก่โรงเรียนแต่เพียงฝ่ายเดียว แต่ต้องเป็นบทบาทร่วมกันที่ไม่อาจแยกออกจากกันได้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน (desirable characteristics of students, DESICHAR): พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาให้ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม โดยมุ่งหวังที่จะได้เห็นผู้เรียนที่พึงประสงค์เป็นทั้ง “คนดี คนเก่ง และมีความสุข”

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตร โดยมีเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระดับโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่เน้นความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้มีคุณธรรมและมีความรอบรู้อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2546) ในฐานะหน่วยงานด้านนโยบาย และแผนการศึกษาของประเทศได้ศึกษาวิจัยคุณลักษณะคนไทยที่พึงประสงค์ เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา โดยมีองค์ประกอบ 4 มิติ ดังนี้ 1) มิติด้านร่างกาย คือ ผู้ที่มีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง มีการพัฒนาการในด้านร่างกายและสติปัญญาอย่างสมบูรณ์ตามเกณฑ์ในแต่ละช่วงวัย 2) มิติด้านจิตใจ คือ ผู้ที่รู้จักและเข้าใจตนเอง เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น เข้าใจสถานการณ์การ

เปลี่ยนแปลง และสภาพแวดล้อมต่างๆ รอบตัวได้เป็นอย่างดี 3) มิติด้านความรู้ คือ เป็นผู้ที่สามารถรู้ลึกในแก่นสาระของวิชา สามารถรู้รอบตัวในเชิงสหวิทยาการ และเป็นผู้ที่สามารถรู้ได้ไกล โดยสามารถคาดการณ์เกี่ยวกับอนาคตที่จะมาถึงได้ 4) มิติด้านทักษะความสามารถ คือ ผู้ที่มีทักษะในด้านการคิด ทักษะการสื่อสาร ทักษะภาษาต่างประเทศ ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะทางสังคม ทักษะการอาชีพ ทักษะทางสุนทรียะ และทักษะการจัดการที่ดี

จากการทบทวนวรรณกรรม ทำให้ทราบถึงตัวแปรหลัก ซึ่งเป็นบุพปัจจัยของการบริหารที่ดีที่ก่อให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และตัวแปรประกอบ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของบุพปัจจัยของการบริหารที่ดีที่ก่อให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยจะนำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ดังปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 ตัวแปรหลัก และตัวแปรประกอบที่ใช้ในการศึกษา

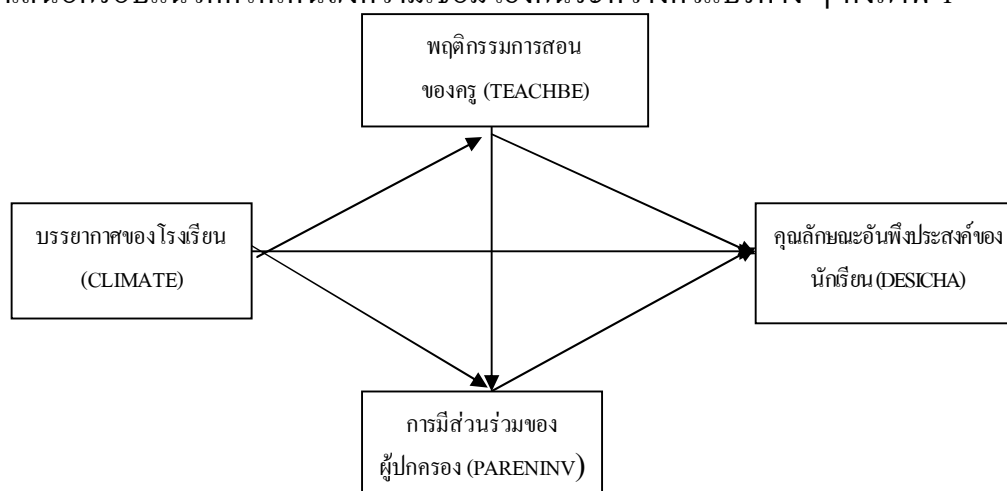
ตัวแปรหลัก	ตัวแปรประกอบ
พฤติกรรมการสอนของครู (teaching behaviors of teachers, TEACHBE)	1. การจัดการเรียนรู้ของครู (learning management, SLEARNMA) 2. การให้ข้อมูลป้อนกลับของครู (teachers' feedback, SFEEDBAC) 3. พฤติกรรมการสนับสนุนของครู (support behaviors of teacher, SSUPPORT)
บรรยากาศของ โรงเรียน (school climate, CLIMATE)	1. ความปลอดภัยภายในโรงเรียน (school safety, SSAFETY) 2. สภาพแวดล้อมทางสังคมของโรงเรียน (social environment of school, SSOCIAL) 3. สภาพแวดล้อมทางกายภาพของโรงเรียน (physical environment of school, SPHYSIC)
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (parent involvement, PARENINV)	1. การอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง (parenting, PARENT) 2. การติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนและบ้าน (school-home communication, COMMUN)

ตาราง 1 (ต่อ)

ตัวแปรหลัก	ตัวแปรประกอบ
	3. การส่งเสริมการเรียนรู้ที่บ้าน (learning at home, HOME)
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน (desirable characteristics of students, DESICHA)	1. สมรรถนะสำคัญของนักเรียน (students' competency, COMPET) 2. คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน (ethical behavior of students, ETHIC) 3. สุขภาพกายและสุขภาพจิตของนักเรียน (physical and mental health, HEALTH)

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตัวแปรข้างต้น ผู้วิจัยได้นำเสนอกรอบแนวคิดให้เห็นถึงความเชื่อมโยงกันระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ดังภาพ 1

ภาพ 1 ความสัมพันธ์ของบุพปัจจัยที่ก่อให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

จากกรอบแนวคิดดังกล่าว สามารถเขียนเป็นสมมติฐานการวิจัยได้ 3 ข้อ ดังนี้

1) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการสอนของครู บรรยากาศของโรงเรียน และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

$$DESICHA = f(TEACHBE, CLIMATE, PARENINV) \dots\dots\dots (1)$$

2) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการสอนของครู และบรรยากาศของโรงเรียน

$$\text{PARENINV} = f(\text{TEACHBE}, \text{CLIMATE}) \dots\dots\dots(2)$$

3) พฤติกรรมการสอนของครูขึ้นอยู่กับบรรยากาศของโรงเรียน

$$\text{TEACHBE} = f(\text{CLIMATE}) \dots\dots\dots(3)$$

ระเบียบวิธีการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative approach) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้พัฒนาและสร้างขึ้นจากแบบสอบถามที่เคยใช้กันมาและการทบทวนวรรณกรรม ซึ่งรายการข้อคำถามแต่ละข้อนั้นมีการให้น้ำหนักโดยใช้การวิเคราะห์ปัจจัย (factor analysis) ก่อนนำเอาข้อคำถามมารวมกันเป็นมาตรวัดตัวแปร มีการสร้างความเชื่อถือได้ของมาตรวัดโดยการทดลองใช้ (pretest) กับประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง และมีการหาค่าความเชื่อถือได้ด้วยค่าสัมประสิทธิ์ครอนบักได้ระดับต่ำสุดเท่ากับ .58 และค่าในระดับสูงสุดเท่ากับ .89 เป็นความเชื่อถือได้ในระดับปานกลางถึงระดับสูง ส่วนกลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีคุณลักษณะส่วนบุคคลดังตาราง 2

ตาราง 2 คุณลักษณะเบื้องต้นของนักเรียน (n = 500)

คุณสมบัติ		อัตราส่วนร้อยละ				
นักเรียน: หญิง		48.2				
นักเรียนพักอาศัยอยู่กับ						
	พ่อแม่	77.8				
	ญาติ	5.8				
	หอพักโรงเรียนหรือครู	11.0				
	เช่าหออยู่	2.4				
	อื่น ๆ (เช่น บ้านเช่า บ้านพัก อพาร์ทเมนท์)	3.0				
ลักษณะของครอบครัวของนักเรียน						
	พ่อแม่อยู่ร่วมกัน	81.9				
	พ่อแม่หย่าร้าง	13.3				
	พ่อหรือแม่เสียชีวิต	4.8				
คุณสมบัติ	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าความแปร	ค่าความโค้ง
อายุนักเรียน(ปี)	13	16	14.3	.53	.47	-.38

จากตาราง 2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้จากการเก็บข้อมูลในช่วงเดือนสิงหาคม ถึง กันยายน 2554 มีจำนวนเพศชายและหญิงเกือบเท่ากัน อายุเฉลี่ย 14 ปี ส่วนใหญ่นักเรียนอาศัยอยู่กับพ่อแม่ ซึ่งเป็นครอบครัวที่พ่อแม่อยู่ร่วมกัน อย่างไรก็ตามจำนวนของนักเรียนที่ครอบครัวมีการหย่าร้างถึงร้อยละ 13.3

สรุปข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ห้บุปัจจัยของการบริหารที่ดีที่ก่อให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยการใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุเชิงซ้อน แบบจำลองการวิเคราะห์ที่ใช้มีตัวแปรตาม คือ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน และตัวแปรอิสระมี 3 ชุด ประกอบด้วย 9 ตัวแปร คือ

1) ปัจจัยด้านความร่วมมือของผู้ปกครอง ได้แก่ การเล็งดูของผู้ปกครอง การติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนและบ้าน และการส่งเสริมการเรียนรู้ที่บ้าน

2) ปัจจัยด้านบรรยากาศของโรงเรียน ได้แก่ ความปลอดภัยในโรงเรียน สภาพแวดล้อมทางสังคมของโรงเรียน และสภาพแวดล้อมทางกายภาพของโรงเรียน

3) ปัจจัยด้านพฤติกรรมการสอนของครู ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ การให้ข้อมูลป้อนกลับของครู และพฤติกรรมกระตุ้นของครู

ในการวิเคราะห์ได้นำข้อมูลแต่ละชุดเข้าทำการวิเคราะห์โดยอาศัยหลักการจัดอันดับเข้าสู่การวิเคราะห์ ซึ่งต้องอาศัยหลักอันดับความสำคัญของความเป็นสาเหตุ และผล (order of causality) ของตัวแปรแต่ละชุด ตัวแปรชุดที่คาดว่ามีอิทธิพลต่อตัวแปรตามมากที่สุดเป็นอันดับสุดท้าย รองลงมาเข้ามาเป็นอันดับสอง ส่วนตัวแปรที่ใกล้ชิดกับตัวแปรตามน้อยกว่าชุดอื่น ๆ ต้องเข้าก่อนเป็นอันดับแรก ดังตาราง 4

ทั้งนี้ต้องพิจารณาจากตารางเมตริกความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ (ตาราง 3) พบว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวไม่มีปัญหาความสัมพันธ์กันสูง โดยพิจารณาจากค่า R มีค่าไม่เกิน .75 ทุกตัวแปรมีการแจกแจงปกติ ดังจะเห็นได้จากการที่ค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความเบ้และความโด่งมีค่าน้อยกว่า 1

ตาราง 3 ค่าสถิติพรรณนาและความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ

ตัวแปร	SDESICHA	PARENT	COMMUN	HOME	SSAFETY	SSOCIAL	SPHYSIC	SLEARNMA	SFEEDBAC	SSUPPORT
PARENT	.406									
COMMUN	.208	.326								
HOME	.369	.467	.332							
SSAFETY	.063	.086	.049	.099						
SSOCIAL	.172	.125	.093	.108	.197					
SPHYSIC	.300	.374	.233	.348	.195	.168				
SLEARNMA	.340	.313	.218	.286	.080	.173	.377			
SFEEDBAC	.378	.445	.309	.343	.115	.083	.411	.450		
SSUPPORT	.359	.452	.314	.332	.153	.160	.444	.395	.575	
$\bar{X}$	36.90	12.73	10.19	15.88	9.12	9.37	22.69	10.72	10.12	18.35
SD	7.60	3.49	3.78	5.00	2.90	3.75	8.95	2.80	2.92	6.39
MIN	15.10	3.14	.00	.00	.71	.00	.00	3.31	1.90	.00
MAX	51.61	19.12	15.42	23.68	14.20	16.54	39.39	16.51	15.80	28.03
SKEWNESS	-.462	-.352	-.534	-.540	-.315	-.376	-.407	-.218	-.218	-.430
KURTOSIS	-.194	-.428	-.305	-.239	-.467	-.320	-.361	-.330	-.330	-.523
N	484	484	479	484	484	482	484	484	484	463

ตาราง 4 บุพปัจจัยที่ก่อให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

ตัวแปร	แบบจำลอง 1	แบบจำลอง 2	แบบจำลอง 3
ความร่วมมือของผู้ปกครอง			
การเลี้ยงดูของผู้ปกครอง	.631 (6.004)	.549 (5.130)	.394 (3.587)
การติดต่อสื่อสาร	.081 (.891)	.052 (.571)	-.022 (-.250)
การเรียนรู้ที่บ้าน	.335 (4.552)	.292 (3.943)	.251 (3.447)
บรรยากาศของโรงเรียน			
ความปลอดภัย		-.058 (-.521)	-.075 (-.688)
สภาพแวดล้อมทางสังคม		.205 (2.369)	.177 (2.076)
สภาพแวดล้อมทางกายภาพ		.102 (2.579)	.030 (.723)
พฤติกรรมการสอนของครู			
การจัดการเรียนรู้			.339
การให้ข้อมูลป้อนกลับ			(2.636)
พฤติกรรมกระตุ้น			.321 (2.301)
			.096 (1.502)
ค่าคงที่	22.724	21.044	17.862
R ²	.208	.231	.274
SEE	6.789	6.711	6.544
F	39.589	22.527	18.721
Sig. F	.000	.000	.000

หมายเหตุ: ในวงเล็บคือค่า t

จากผลของการวิเคราะห์ถดถอยบุพปัจจัยที่ก่อให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน (ตาราง 4) ตามแบบจำลอง 1 ปรากฏว่า ตัวแปรด้านความร่วมมือของผู้ปกครองสามารถอธิบายการผันแปรของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนได้ร้อยละ 20.8 โดย

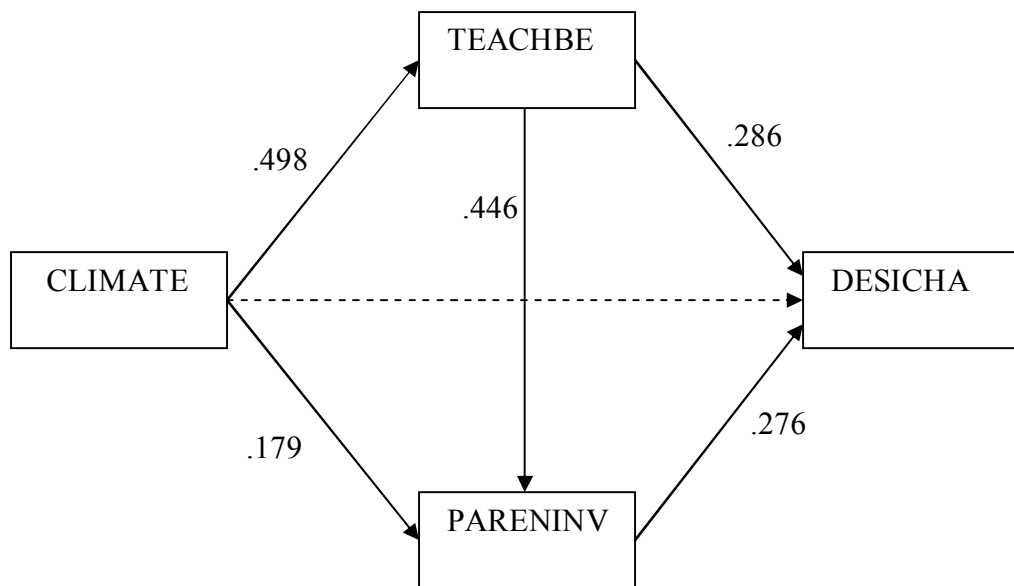
การเลี้ยงดูของผู้ปกครอง และการเรียนรู้ที่บ้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อได้นำตัวแปรด้านบรรยากาศของโรงเรียนเข้ามาวิเคราะห์ในช่วงชั้นที่สอง ตามแบบจำลอง 2 ปรากฏว่าอำนาจการอธิบายเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 23.1 และตัวแปรการเลี้ยงดูของผู้ปกครอง การเรียนรู้ที่บ้าน สภาพแวดล้อมทางสังคม และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในช่วงชั้นที่สาม ตามแบบจำลอง 3 ซึ่งได้เพิ่มตัวแปรด้านพฤติกรรมการสอนของครูเข้ามาพิจารณาพร้อมกันหมด พบว่า อำนาจการอธิบายตัวแปรตาม โดยตัวแปรอิสระทั้งหมดเพิ่มเป็นร้อยละ 27.4 โดยการเลี้ยงดูของผู้ปกครอง การเรียนรู้ที่บ้าน สภาพแวดล้อมทางสังคม การจัดการเรียนรู้ และการให้ข้อมูลป้อนกลับ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่การติดต่อสื่อสาร ความปลอดภัย สภาพแวดล้อมทางกายภาพ และพฤติกรรมสนับสนุนของครูไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

สรุปจากการวิเคราะห์ห้บุปัจจัยที่ก่อให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน พบว่าหากครูเอาใจใส่และทุ่มเทในการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุงแก้ไขทั้งด้านการเรียน ความประพฤติ และพัฒนาการของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งการสร้างสภาพแวดล้อมทางสังคมในโรงเรียนให้ที่บ้านหลังที่สองที่มีความรัก ความอบอุ่น มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ขณะเดียวกันหากผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับโรงเรียน เช่น การเอาใจใส่อบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมการเรียนรู้ขณะนักเรียนอยู่ที่บ้านจะทำให้นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

นอกจากนี้ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทุกตัวที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์เส้นทาง ดังภาพ

ภาพ 2 เส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ

จากผลการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจากภาพ 2 เห็นได้ว่า พฤติกรรมการสอนของครู และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีอิทธิพลเชิงบวกต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนบรรยากาศของโรงเรียน ไม่มีอิทธิพลทางตรง แต่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนผ่านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และพฤติกรรมการสอนของครู ในขณะที่บรรยากาศของโรงเรียน และพฤติกรรมการสอนของครูมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และบรรยากาศของโรงเรียนมีอิทธิพลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการสอนของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์เส้นทางแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ซึ่งสามารถแสดงในรูปแบบตารางแสดงอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตามทั้งทางตรง (direct) ทางอ้อม (indirect) และอิทธิพลรวม (total effect) ดังตาราง 5

ตาราง 5 อิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของตัวแปรที่มีผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

ตัวแปร	ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ		
	ทางตรง	ทางอ้อม	รวม
บรรยากาศของโรงเรียน	-	.252	.252
พฤติกรรมการสอนของครู	.286	.123	.409
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	.276	-	.276

จากตาราง 5 พบว่า พฤติกรรมการสอนของครูมีอิทธิพลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมากที่สุด กล่าวคือ มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อม รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ซึ่งมีอิทธิพลทางตรงเพียงทางเดียว ส่วนบรรยากาศของโรงเรียนมีอิทธิพลทางอ้อมต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

สรุปข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการศึกษา ผู้วิจัยได้สรุปเป็นข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1) **ข้อค้นพบ:** พฤติกรรมการสอนของครูเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม

ข้อเสนอแนะ 1: สถานศึกษาควรพัฒนาเทคนิคการจัดการเรียนรู้ให้แก่ครู เช่น การเรียนแบบแก้ปัญหา กระบวนการสืบค้น การศึกษาเป็นรายบุคคล กรณีศึกษา การสอนแบบโครงงาน เป็นต้น เพื่อครูจะได้มีทักษะในการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนสามารถค้นหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย สามารถแก้ปัญหาอย่างเป็นกระบวนการและฝึกทักษะการเรียนรู้ที่สำคัญด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะ 2: ครูควรสร้างบรรยากาศการให้ข้อมูลป้อนกลับแบบไม่เป็นทางการ มากนัก มีความเป็นกันเอง และควรให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียนทุกคน ไม่ควรเลือกเฉพาะคนที่มีความสามารถ เพราะจะทำให้เด็กคนอื่นคิดว่าตนเองไม่ดีหรือทำงานด้อยกว่าคนอื่น โดยการให้ข้อมูลป้อนกลับนั้นควรให้ทีละคน ไม่ควรให้พร้อมกันทุกคน เพราะนักเรียนบางคนอาจจะรู้สึกอาย การให้ข้อมูลป้อนกลับให้เริ่มต้นจากการกล่าวคำชมเชยงานของนักเรียนก่อน เพราะจะทำให้บรรยากาศการพูดคุยเป็นไปด้วยดี และนักเรียนก็พร้อมที่จะยอมรับข้อมูลป้อนกลับ

มากขึ้น จากนั้นจึงค่อยพูดถึงสิ่งที่ควรต้องปรับปรุงแก้ไข แต่ไม่ควรตำหนิงานของนักเรียน ควรพูดแสดงให้ถึงที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน จะช่วยให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น จากนั้นให้ร่วมกันวางแผนพัฒนาและปรับปรุงการทำงาน of นักเรียน

2) ข้อค้นพบ: บรรยากาศของโรงเรียนโดยเฉพาะสภาพแวดล้อมทางสังคมมีอิทธิพลต่อ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

ข้อเสนอแนะที่ 1 : สภาพแวดล้อมทางสังคมเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่น ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน นักเรียนกับครูผู้สอน รวมถึงกฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ของโรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนควรมุ่งเน้นการเสริมสร้างความสัมพันธ์และการ แก้ไขความขัดแย้งที่อาจจะเกิดขึ้น นักเรียนควรได้เรียนเรื่องการจัดการความขัดแย้งตั้งแต่ เล็ก และได้รับการปลูกฝังความคิดเรื่องการเคารพในสิทธิร่างกายของผู้อื่น ก่อน ควรใช้ หลักสูตรการจัดการความขัดแย้งให้อยู่ในหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อลดการ ทะเลาะวิวาทของนักเรียน การข่มขู่รังแกนักเรียนกันเอง และการล้อขบขันพร่องกันใน โรงเรียน ซึ่งเป็นเหตุให้นักเรียนบางคนไม่ยอมมาโรงเรียน

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับความเป็นอยู่และการเจริญเติบโต ของคน รวมทั้งการพัฒนาทางด้านความคิดและทางสังคม ก่อให้เกิดเอกลักษณ์ภายในของ บุคคลได้อย่างสอดคล้อง และเป็นไปในแนวทางที่ดี มีความรู้สึกที่มั่นคงในการที่จะเผชิญ ความเป็นจริง รวมทั้งมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี (Berscheid, 1994) สัมพันธภาพดังกล่าว จะช่วยพัฒนาทักษะ และความสามารถด้านสังคมให้งอกงามอยู่เสมอ ทำให้มีความมั่นใจใน การติดต่อพบปะสังสรรค์ มีความเข้าใจรู้จักตนเอง และพบว่าสัมพันธภาพภายในโรงเรียนเป็น ตัวกำหนดคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียน (McNeely, Nonnemaker, & Blum, 2002)

ข้อเสนอแนะที่ 2 : จากผลการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์จะเห็นได้ว่าบรรยากาศ ของโรงเรียนในภาพรวม(ความปลอดภัย สภาพแวดล้อมทางสังคม และสภาพแวดล้อมทาง กายภาพ)นั้นมิได้มีอิทธิพลโดยตรงที่ก่อให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนแต่กลับมี อิทธิพลทางอ้อมผ่านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและพฤติกรรมการสอนของครู ดังนั้น โรงเรียนควรสร้างบรรยากาศของโรงเรียนที่เอื้อต่อการสร้างปฏิบัติสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง ครู และนักเรียน

3) ข้อค้นพบ: การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ 1: โรงเรียนควรดำเนินการส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีความรู้และความเข้าใจการเลี้ยงดูนักเรียน เช่น การเชิญวิทยากรที่เชี่ยวชาญมาให้ความรู้และสร้างความเข้าใจแก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของนักเรียน การให้คำปรึกษาหรือข้อมูลเกี่ยวกับการเลี้ยงดูหรือการปรับพฤติกรรมเด็ก การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการหรือสิ่งพิมพ์ให้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการเลี้ยงดูส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กที่เหมาะสมกับวัยและชั้นเรียน การแนะนำหนังสือ เว็บไซต์ และสื่อต่างๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมเด็กในทุกด้านให้แก่ผู้ปกครอง และการแนะนำการจัดสิ่งแวดล้อมที่บ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ 2: การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในการเรียนรู้ที่บ้านนั้น ขอเสนอแนวทางเพื่อนำไปปฏิบัติ ดังนี้

1) โรงเรียนควรจัดเตรียมข้อมูลข่าวสารหรือประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มทักษะและความรู้ความเข้าใจของพ่อแม่ ผู้ปกครองในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และทุกระดับชั้น

2) โรงเรียนควรกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติสำหรับครูและผู้ปกครองในการติดตามการบ้านหรืองานที่ครูมอบหมายให้นักเรียนนำกลับไปทำที่บ้าน

3) โรงเรียนควรจัดทำสมุดสื่อสารกับผู้ปกครอง เกี่ยวกับการช่วยเหลือนักเรียนในการปรับปรุงพัฒนาทักษะของนักเรียน และงานที่ครูมอบหมายในแต่ละวัน เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถช่วยเหลือ และติดตามนักเรียนที่บ้านได้

4) โรงเรียนควรรหาแนวทางให้ครูจัดให้มีการบ้านที่ให้นักเรียนต้องปรึกษาหรือมีปฏิสัมพันธ์กับครอบครัวเป็นประจำ เพื่อให้ครอบครัวรู้ว่านักเรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551*. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2553). ผลการประเมิน PISA 2009 การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์: บทสรุปสำหรับผู้บริหาร สืบค้นเมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2554 จาก <http://www3.ipst.ac.th/sa/index.php>
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2550). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพฯ : สามลดา
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2546). *ภาพอนาคตและคุณลักษณะของคนไทย ที่ประสงค์*. กรุงเทพฯ : วิ.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, (2549) *แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550–2554)*. กรุงเทพฯ : ศูนย์พิศาล
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). *คุณธรรมนำความรู้รูปแบบการเรียนการสอนแบบ บูรณาการคุณค่าความเป็นมนุษย์*. กรุงเทพฯ : วิ. ที. ซี. คอมมิวนิเคชั่น
- Agronick, G., Clark, A., O'Donnell, L., & Steuve, A. (2009). Parent involvement strategies in urban middle and high schools in the Northeast and Islands Region. Retrieved October 5, 2011, from <http://ies.ed.gov/ncee/edlabs>
- Brown, K.M., Anfara, V.A., & Roney, K. (2004). Student achievement in high performing, suburban middle schools and low performing urban middle schools – plausible explanations for the differences. *Education and urban society, 36* (4), 428–456.
- Cohen, J., McCabe, E. M., Michelli, N. M., & Pickeral, T. (2006). School climate: Research, policy, practice, and teacher education. *Teachers College Record, 111* (1), 180–213.
- Darling-Hammond, L. (2000). Teacher quality and student achievement: A Review of state policy evidence. *Education Policy Analysis Archives, 8*(1), 1-44.
- DiStefano, C., Monrad, D. M., May, J., McGuinness, P., & Dickenson, T. (2007). Using school climate surveys to categorize schools and examine relationships with school

- achievement. Paper presented at the annual conference of the American Educational Research Association, April, 2007, Chicago, Illinois.
- Ford, L., & Amaral, D. (2006). Research on parent involvement: Where we've been and where we need to go? Retrieved September 2, 2007, from <http://www.slc.educ.ubc.ca/eJournal/Issue3/Ford.pdf>.
- Gordon, M. F. (2010). *Bringing parent and community engagement back into the education reform spotlight: A comparative case study*. A dissertation submitted to the faculty of the graduate school of the University of Minnesota in partial fulfillment of the requirements for the degree of doctor of philosophy.
- Harris, D. N. & Rutledge S. A. (2007). Models and predictors of teacher effectiveness: A review of the literature with Lessons from (and for) other occupations. Retrieved February 10, 2010, from <http://www.teacherqualityresearch.org/models.pdf>
- Hill, N. E., & Tyson, D. F. (2009). Parental involvement in middle school: A meta-analytic assessment of the strategies that promote achievement. *Developmental Psychology*, *45*(3), 740-763.
- Kunter, M., Baumert, J., & Köller, O. (2007). Effective classroom management and the development of subject-related interest. *Learning and Instruction*, *17*, 494-509.
- Kuperminc, G. P., Leadbeater, B. J., & Blatt, S. J. (2001). School social climate and individual differences in vulnerability to psychopathology among middle school students. *Journal of School Psychology*, *39*(2), 141-159.
- Lehr, C. A., (2004). Positive school climate: Information for educators. Retrieved July 17, 2010, from www.nasponline.org
- Long, R. & Inoue, H., (2007). Class placement, teachers' instructing behavior, and student morale. *Kyushu Institute of Technology Bulletin*, *56*, 35-47.
- Marshall, M. L. (2004). Examining school climate: Defining factors and educational influences. Retrieved June 4, 2011, from <http://education.gsu.edu/schoolsafety/>

- Martins, P. S. & Walker, I. (2006), Student achievement and university classes: Effects of attendance, size, peers, and teachers, IZA discussion paper, 2490.
- McStay, A. (2010). A qualitative approach to understanding audience's perceptions of creativity in online advertising. *The Qualitative Report*, 15(1), 37-58. Retrieved November 20, 2011, from <http://www.nova.edu/ssss/QR/QR15-1/mcstay.pdf>
- Miller, K. (2003). School, teacher, and leadership impacts on student achievement [policy brief]. Aurora, CO: Mid-continent Research for Education and Learning.
- Rivkin, S. G., Hanushek, E. A., & Kain, J. F. (2005), Teachers, schools, and academic achievement, *Econometrica*, 73(2), 417-458. Retrieved February 20, 2010, from <http://www.econ.ucsb.edu/~jon/Econ230C/HanushekRivkin.pdf>
- Rockoff, J. E. (2004), The impact of individual teachers on student achievement: Evidence from panel data, *American Economic Review*, 94(2), 247-252.
- Stewart, E.B. (2008). School structural characteristics, student effort, peer associations, and parental involvement. *Education and urban society*, 40 (2), 179–204.
- Schwartz, D. J., Gorman, H.A., Nakamoto, J., & Mckay, T. (2006). Popularity, social acceptance, and aggression in adolescent peer groups: Links with academic performance and school attendance. *Developmental Psychology*, 42 (6), 1116-1127.
- Shindler, J., Jones, A., Williams, A., Taylor, C., & Cardenas, H. (2009). Exploring below the surface: School climate assessment and improvements as the key to bridging the achievement gap. Paper presented at the annual meeting of the Washington State Office of the Superintendent of Public Instruction, Seattle, WA.
- Vaughan, C. S. (2008). Comparing the professional practices of teachers working in a positive behavior support high school with practices of teachers in a traditional high school. Retrieved May 7, 2010, from <http://scholar.lib.vt.edu/theses/available/etd-12052008-22221/unrestricted/CarlVaughan.ETD.pdf>
- Zullig, K. J., Koopman, T. M., Patton, J. M., & Ubbes, V. A., (2010). School climate: Historical review, instrument development, and school assessment. *Journal of Psychoeducational Assessment* 28(2), 139–152.

